

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. „GORENJEČ“ stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrto leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Šola, prižnice in spovednice na Slovenskem.

Dopis z dežele.

II.

Takim in enakim, že v prvem članku navedenim razmeram bi moral tudi duhovnik prilagoditi svoje ravnanje in svoj nauk, da ne izgubi veljave med ljudstvom kot učitelj veroizpovedanja in kot provzročitelj vpliva verskega čustvovanja. V času hitre gonje po večjih zaslužkih in ob veliki nezadovoljnosti ljudstva je treba danes ž njim kot učitelj verstva postopati drugače kakor nekdanj. Dandanes ga ne strahuje grajski korobačar, da mu je pokoren, tudi v resnici nima strahu pred peklom. Nekdanj se ni sililo ljudstva tako pogostokrat v letu k spovednici, ne zgodaj in pozno po dnevu k cerkvenim pobožnostim ob delavnikih. Takrat bi se bilo to storilo lažje, kakor dandanes, ker mora ljudstvo več delati in več vstvarjati, da uteši precej večje svoje potrebe. Dandanes ob delavnikih srečaš ob štirih zjutraj ženice, ki gredo v cerkev, med tem ko živina doma še ni opravljena. Čestokrat je tudi daleč v cerkev in vse utrujene pridejo domov. In zakaj vse to? Vsake kvatre imamo spoved, misijone, božja pota i. t. d. A mi bi ne zinili niti besedice o tem, če bi se gojila v resnici prava pobožnost, ne pa hinavsko licemerstvo. In v spovednici se razkazuje domači prepir med strankami, uči se jih naravnost sovraštvo, katero se s tem neti. Mlajši duhovniki najrajše propovedujejo o spolskem življenju, in s tem fanatizirajo ženstvo za večno molitev ter čistost od spolnega greha. Verska organizacija se prijema že naših krepkih fantov, ki se kaj radi spopadejo zaradi te čistosti, sileč jih v Marijine družbe.

Take in pač žalostne so naše razmere. Ljudska šola pri takih razmerah še ne učinkuje v dobro izgojo ljudstva tako, kakor drugod. Zatorej šola tudi ni vse. Treba je pred vsem dobre gospodarske podlage in potem bo šola vidno uspevala. Naši osrednji stanovi so v preteklosti dela zaostali tako v gospodarstvu, kakor tudi v omiki srednjih stanov drugih narodov. Živimo v državi,

v kateri se je le negovalo, kar je prijalo fevdalstvu. In vsled tega tudi še naša kmetija ni stopila na tla, ki so godna novodobnemu delu, gospodarstvu in omiki. A v prehodu na ta tla smo, zakaj novo organizacijo išče tudi naša kmetija. Pa razdiramo jo tudi na vse strani, kar je potrebno, in kar najdeš v vsakem prehodu.

V takem življenju je treba pametne duhovniške izgoje. Vprašamo se le, če duhovnik dobro izvršuje svoj posel, ako z vso strastjo vmes posega v to vrvenje in si izkuša z vsemi mogočimi sredstvi pridobiti posvetni vpliv na ljudstvo s sredstvi veroizpovedanja. Preveč pobožnosti v našem času rado odkrha versko čustvovanje, ker postaja mehanično opravilo. Vse verske družbe še niso odvrnile zdravega dekleta ali fanta od tega, kar zahteva narava. Zatorej se ž njim goji le hlimba in opravljenost, ki na svojem bližnjem vidi le greh, na sebi pa angelsko nedolžnost in čistost. Pri nas se žene in dekleta še nikdar niso tožile toliko zaradi žaljenja na časti, kakor v ravno minulih letih. In te žalitve se vrste povečjem le okoli spolnega življenja. Precej fantov se je izselilo v tujino, ali kar jih je ostalo so strašno divji. Utajiti se ne da, da je tudi večja revščina nekaj kriva. Toda slučajji, ki pridejo na sodbo, so taki, da se človek le kar ustraši. Brez vsakega povoda ubijejo človeka in v najpobožnejših župnijah so poboji in detomori na dnevnem redu. Kmet, pripeljavši goste na svatbo v drugo faro, se ubije, ko gre k vodnjaku po yodo za konje. Pobožen fant, kateremu se je prijatelj v krčmi zameril zaradi malenkosti, ne morda zaradi dekleta, gre tihotapno s kolom iz krčme za njim in ga tako neusmiljeno udari po glavi, da mu jo prebije in se ta mrtev zgrudi na tla. Detomorke se izgovarjajo pred sodiščem, da jih je hudič obsedel, ko so se udale in ko so neusmiljeno bile ob tla z novorojenim otrokom. «Gospod župnik so mi rekli, da ne bodo krstili otroka in da ne bom dobila botrov.» — In res govorijo gospodinje iz dobrih hiš, da bi iz hiše izpodile tako mrho, ko bi prej vedle za greh. Vse greh, vse postaja neumno v grehu in potem še bolj divje, to je bilanca sedanje šole v cerkvi pri nas. In sedaj se vidi tudi greh v župnišču. — Dober izgled, kje si? «Ne glej me, poslušaj me!» «Sovražite te liberalce, ker Vam hočejo podirati cerkve! Vrzite jih v vodo!» tako se glasi dan za dnevom. In prav pobožno se krivo prisega, če se le ve, da ni bilo priče pri sklepanju pogodbe. Misijon

bo prišel, bo že dobro. In kaj na tem! Par goldinarjev je res v nekaterem kraju pri nas velik denar, ali izgledan je mož-beseda v ljudstvu, ki se navaja, da bo dobilo v cerkvi vse za življenje potrebno. Lepo je res to versko življenje, krasen ta nauk, a tužna nam majka, ker srce ne ve za to pobožnost, ki je le farizejska, kajti pobožnost, ki izvira le iz dobičkazelnosti, ni nikaka pobožnost.

Slavnosti na Bledu.

Na Bledu, dne 28. januarja.

Knez Oton Windischgrätz in njegova visoka gospa nadvojvodinja-kneginja Elizabeta bivata te dni na Bledu, v gradu, ki je last družine Windischgrätz. Ta grad leži na Mlinem, nasproti otoku ter ima kaj lep razgled na jezero, na nasproti stoječi stari grad blejski in na Karavanke. Brezdvomno je, da se bode ta krasni kraj prikupil visoki gospej. Prvi trije dnevi niso bili ugodni, kajti po krasni noči od četrta na petek, v kateri sta se pripeljala visoka novoporočena na Bled, nastalo je slabo vreme. Gore so bile v meglah, pota slaba, o navadni krasoti Bleda ni bilo ne duha, ne sluha. V nedeljo ponoči pa je padlo nekoliko snega, ki je izpremenil vso okolico. Kdor ima čut za naravno lepoto, opazoval je gotovo že, kako lepo leži svež sneg, posebno po drevju. Vsako drevo, vsaka drevesna skupina je v tem stanu slikovita in slikovita je cela pokrajina. Taka divna zimska pokrajina je bil Bled in njegova okolica v ponedeljek in torek. Vtorek pa se je nad vsem tem razpenjalo čisto modro nebo, in sonce je razlivalo po dolu in po gorah ne navadno bliščobo. Veselili smo se tega vremena, ker upamo, da si bode visokima gostoma priljubil krasni naš Bled ter ga v prihodnje še večkrat posetita.

V soboto zvečer je napravilo tukajšnje gasilno društvo pod vodstvom g. načelnika Ivana Rusa visokima novoporočencema bakljado, pevski zbor bralnega društva pod vodstvom gospoda nadučitelja Frana Rusa pa serebado. Bakljade so se udeležila tudi društva iz okolice, ter je bila vrsta gasilcev, ki so nosili lampijone in baklje, res imponantna. Bil je skoro vihar, dež je lil curkoma, tam za Karavankami pa se je bliskalo, kakor poletu. Vse to pa ni oviralo naših yrlih Gorenjcev, ki so stopali v čarobnem svitu raznobarnih luči pred knežji grad, kjer so se gasilci vstopili v polkrogu okoli pevcev, ti pa so zapeli pet najkrasnejših slovenskih zborov. Škoda, da sta dež in vihar motila petje, ki bi bilo sicer na-

pravilo gotovo najboljši utis na visoko dvojico. Vzlic neugodnemu vremenu nabralo se je bilo pred gradom mnogo ljudstva in ko sta se visoka novoporočena prikazala v vestibulu, pozdravljalo jih je z navdušenimi Živio-klici. In to navdušenje je bilo odkritosrečno. Saj ljudstvo ve, da je visoka gospa vnučinja preljubljenega vladarja, hči nepozabnega cesarjeviča Rudolfa ter ud vladarske rodovine habsburške, kateri bodo Slovenci vedno udani in zvesti. Ginjen se je zahvalil mladi knez gosp. nadučitelju Fr. Rusu za petje in gosp. načelniku Ivanu Rusu za bakljado.

V nedeljo, dne 26. januarja smo imeli v dvorani blejskega doma koncert z deklamacijami. Priredilo pa je ta koncert bralno društvo na korist revni šolski mladini in na čast visokima novoporočencema. V to svrhu je bila dvorana kaj okusno okrašena z bršljinom in smrečjem, na odru pa je stal med skupino zelenih rastlin kip presvetlega cesarja. Ta koncert pa je bil zelo zanimiv, radi tega, ker so ga izvajali večinoma šolski otroci pod vodstvom g. nadučitelja Fr. Rusa tako lepo, da smo po koncertu ginjeni zapuščali dvorano, želeč si, da bi kmalu zopet kaj enakega slišali. V začetku so zapeli otroci in pevski zbor bralnega društva enoglasno s spremljevanjem glasovirja in harmonija prav lepo cesarsko himno. Na to sta nastopila eden za drugim dečka Lojzek Rus in Andrej Ambrožič, ki sta deklamovala Stritarja: «Zajčjo tožbo in «Lisičjo tožbo». Odlikovala sta se z lepim izgovarjanjem, čistim naglašanjem in primernim kretnjem. Lepo in precizno se je proizvajal Sattnerjev mešani zbor «Po zimi iz šole». Že tu smo opazovali sveže in uglašene glasove sodelujočih dečkov in deklic, ki so peli ta, za šolske otroke ne prelahek zbor, z veliko sigurnostjo. Uprav presenetila in ganila nas je pa zadnja točka Jožefa Petza: «Štirje letni časi». Ta skladba, pisana za otroke, obsega kakih deset pesmic, opisujočih različne momente letnih časov. Vsebina pesmic je deloma resna, deloma vesela in take, prikladne besedilo, so tudi melodije, razvijajoče se sicer v lahkem slogu pa nikjer trivijalne, ampak povsod lepe in izrazovite. Med petjem nastopali so zaporedoma, kakor to zahteva skladba, tri deklice — Tiilka Vovkova, Olga Verderberjeva in Marica Rusova — predstavljajoče pomlad, poletje in jesen ter deček Mat. Štibil predstavljajoč zimo, slaveč vsak svoj letni čas v lepih deklamacijah. Fino naglaševani ritmi, preciznost v izvajanju, čistost intonacije, lepo izgovarjanje je vse presenetilo. Ko pa je «poletje» (Olga Verderberjeva) sklenilo svoji ročici ter milo prosilo Boga, da bi nas varoval nezgod in nesreč, ter je tisto molitev

PODLISTEK.

Francelj in Tončka.

Bila je nedelja. Francelj je danes prav dobro obedoval, po kosilu pa njegov želodček ni prav nič drugega pogrešal, kakor čašico dobre kave, njegov nos pa dobro smodko. Komaj je prijel za kljuko Jägrove kavarne, že so ga pozdravljali in vabili običajni gostje na partijo taroka, preferanse ali biljard. Toda Francelj ni bil danes razpoložen. Čutil je nekaj toplega, prijetnega okolu svojega, sicer trdega srca in ravno to ga je gnalo nekam vun, vun v božjo naravo.

«Danes ne igram» — je rekel vsem okolu njega zbranim prijateljem — «pač pa grem na sprehod, ako kdo hoče.»

«Kam pa gremo» — ga je vprašal prijatelj Pepe.

«Kamor hočete, pa gremo» — je odvrnil Francelj.

«I, v Benedke gremo» — je ziniil Gašper.

«No, pa pojdim v Benedke» — je rekel Francelj. Vsim je bilo prav, Franceljnu pa najbolj.

In šli so. Malo po klancu navzdol, malo po klancu navzgor in bili so v Benedkah. Pa vsaj veste, kako so

urni mladi fantje. Rudečih obrazov so stopili v vežo. Nasproti se jim je prismehljajal dobrodušni gostilničar Tine. Zakaj pa ne, vsaj ima on za taka žejna in gladna grla dobro kapljico in dobro klobasico ali pa kračico. Komaj so posedli za mizo pri peči, že je bil gostilničar za njimi.

«Serbus, gospodje» — jih je pozdravil. «Ali ga bomo en literček? — katerega pa? — rdečega, rumenega ali pa „bagabundarja“, gospodje?»

«I, kajpada, — „bagabundarja“ bomo pili» — so rekli fantje. Kmalu jim je svetilo na mizi.

Do malega vsako nedeljo popoldne je prišla v Benedke tudi Tončka s svojimi prijateljicami. Ej, Tončka, to je bilo črnooko, rdečelično dekle, z lepo nasvedranimi lasmi okolu čela. Pa kako je znala hoditi. Rečem Vam, da nobena gospodična ne zna tako, kajti povedati moram, da Tončka ni bila mestna, ampak kmetskega rodu, tam nekje iz Stražišča. Nosila je vedno bel predpasnik s čipkami in svitlo brožko pod okroglo bradico. Kaj pa šele, ako je ta Tončka pogledala kakega fanta tako nekako po strani, malo na smeh se držeča, tako kakor mi pravimo — zaljubljeno. Tisti fant je bil potem izgubljen. Nikdar več je ni mogel pozabiti.

ponovil zbor, ginjeni smo bili do solza. Gospa M. Klimkova (glasovir) in gospa L. Rusova (harmonij) sta spremljevali vse točke fino in diskretno. Gospodu nadučitelju Franu Rusu pa čast in hvala, da nam je napravil tak užitek. Dosti truda stane tako delo, ali prepričan naj bode, da ta koncert ne bode ostal brez sleda iz spomina. Posebno pa bodo mladi pevci ohranili v svojih srcih čut hvaležnosti in spoštovanja do svojega učitelja in to naj mu bode v najlepše plačilo.

Dvorana je bila natlačeno polna. Počastila sta nas med drugimi tudi g. okrajni glavar pl. Rubelli in njegova soproga ter mnogo druge gospode iz okolice.

Ne moremo si kaj, da ne bi naredili konečno še ene opazke. Iz zgornjega popisa je razvidno, kako plemenite misli goji naše bralno društvo, kako idealne namene ima g. nadučitelj Fr. Rus, da bi vzgojil svojo mladino kolikor mogoče popolno. In vendar se dobe pri nas še skeptiki, ki se trudijo vse te vzore pomandirati v blato in ki bi bili radi preprečili tudi zadnji zgoraj popisani koncert. Na čelu tem koraka seveda naš izobraženi gospod župnik.

V Kranju, 1. februarja.

Državni zbor se snide dne 4. februarja. Na dnevnem redu je predloga o vojaških novincih in predloga o bosanskih železnicah.

Avstrijski prestolonaslednik bo prve dni prihodnjega meseca odpotoval v Petrograd, da obišče ruskega carja in se mu zahvali za imenovanje generalom ruske konjice.

Nemčija in jezuiti. Klerikalci so v nemškem državnem zboru interpelirali, ali hoče dovoliti jezuitom naseljenje, češ, da so jezuiti potrebni, Vlada je odgovorila, da bo zvezni svet šele sklepal o tem.

Španski kralj Alfonz XIII. postane letos polnoleten. Obiskal bo takrat razne evropske dvore.

V Afganistanu utegne pri kratkem do resnega konflikta. Ruske čete utegnejo udreti, ob angleški meji pa se pripravlja Anglija, da brani svoje koristi.

O Burih. Angleški general Carrington se je moral v Natalu udati z vsem svojim štabom burskemu poveljniku Delareyu. Burski vodja Wessel je v Kaplandiji zajel 50 Angležev. Lani so poslali Angleži na bojišče nič manj kakor 81.000 mož in 129.000 konj.

Dopisi.

Iz Lesec. Naša občina je imela skozi 22 let za župana moža, ki je bil svojemu župniku poslušen, in sicer iz srca vdan v vseh zadevah. Take osebe se novodobno

Kajneda, prav nič čudnega, če se je tudi naš Francelj zaljubil v njo. «Nazore» je že imel, a ti so bili nekako čudni. «Za denar mi nič ni», je rekel večkrat. «Ženil se bodem, potem mi je pa vseeno, če ima moja izvoljenka kaj evenka ali nič.» Tak je bil ta Francelj. Na pravo pot ga niso mogli pripeljati ne nasveti njegovih prijateljev, ne starih, modrih mož.

Kdo ne ve, kake prijetnosti nudi preprosta gostilna v tem času ledenih rož. Vse hiti k peči in kmalu je polna soba zabaveželjnih. Sprva se čujejo le resni, a gostobesedni pogovori, potem se pridruži smeh od tankega ženskega glaska, doli do globokega moškega basa. Konečno pa zaori po sobi tudi pesem, da šipe odsakujejo. Nič žalosti, samo rdeča, smejoča se lica.

Francelj je ravno intoniral domačo:

«Po hribih grmi in se bliska,
moj fantič po polju vriska . . .»

— ko je vstopila v sobo Tončka v družbi svoje matere. Vsedli sta se k sosedni mizi. Ona je videla Franceljna, on je videl njo in pri kraju je bilo ž njim. Glas se mu je jel tresti, semtertje pa je zapel tudi napačno, tako da ga je prijatelj Rudi že vprašal, kaj mu je. Toda ni dobil odgovora. Fantje so ga pustili v miru in mislili so svoje.

Konec pride .

zovejo «klerikalci». Vendar pa v svojem času klerikalizem ni imel tega pomena, kakor ga ima dandanes in radi tega se na to ni oziralo. V novejšem času pa, ko se klerikalizem strastno šopiri ter se s silo vsiljuje vsakemu tudi na deželi, hotela je usoda drugače tudi pri nas. Pri poslednji občinski volitvi posadil je občinski odbor na županski stol delujočega in zavednega narodno-naprednega moža. In sedaj si predočimo sadove obeh županov. Prvi je pobiral 25 odstotkov občinske doklade in s tem tako premišljeno ravnal, da ni bilo preostanka niti primanjkljaja. Poslednji pa zahteva in dobiva le 14 odstotkov doklade in glejte čudo! Letošnji račun kaže čez 540 kron, vstevši še 35 K, katere ima vplačati prejšnji župan v občinsko blagajno, tedaj skupaj **575 kron prebitka**. Razven tega je klerikalni župan s 25 odstotki prejemal pri enakih potrebščinah približno 600 K več na leto, kar kaže okroglih 1200 kron. In te scdaj ostanejo v žepih občanov. Ali ni to liberalni blagoslov? Gospodje klerikalci, kaj porečete k temu? — Pripomniti se mora, da so navedene doklade skupne, izmed katerih je 8 odstotkov šolskih in 6 odstotkov občinskih doklad. Edino naša kmetska občina na Gorenjskem ima liberalni odbor in vendar se nobena druga, dasiravno prosvitljena, ne more z našo enačiti, ne v tem in ne v onem oziru. Radi tega morajo biti občani pouosni na sedanji odbor, da se tako uzorno gospodarji z občinskim premoženjem. Prihodnje leto se ima zopet vsrčiti nova občinska volitev. Gotovo se bode klerikalni duh šopiril po novi metodi kakor pav, in o tem se bode svoječasno po odnosajih strožje debatiralo. Tedaj na svidenje!

Iz mošenjske župnije. Ta teden nas zapušča naš kapelan Bleiweis ter odhaja na svojo novo službo v Leše, ker je ondodni znani župnik, ki je bil večkrat obsojen, vstopil vsled «lastne volje» v pokoj. No, izgubljali ne bomo preveč besedi za njim, ker za njim menda ne žaluje nihče. — Omenjeno bodi pri tej priliki, da se je v nekem dopisu iz Mošenj v 51. številki «Gorenjca» pisalo o našem župniku in so nekateri sklepali, kakor da bi on imel kako razmerje s kako žensko. Vest, katera se je takrat širila po naši fari, je torej popolnoma neutemeljena, ker v kolikor poznamo našega župnika, mu v tem oziru ne moremo ničesar očitati in prosimo slavno uredništvo, da blagovoli popraviti omenjeno vest. (Z veseljem smo dali prostor tem vrsticam, ker nočemo, da bi se komu, ki je popolnoma nedolžen, delala krivica. Opomba uredništva.)

Z Bleda. (Po slavnostih.) Hitro so minuli dnevi, katerih smo se tako veselili in katere smo tako težko pričakovali, dnevi bivanja visokih gostov. Stali so nas res mnogo truda in troškov, a storili smo to iz pravega srca, ne iz hlimbe, samo da smo izkazali napram članu naše vladarske rodovine, kako smo udani svojemu vladarju. In novoporočenca sama sta tudi to odkrito pripoznala, ko sta se zahvaljevala prirediteljem teh slavnosti. Bila sta vidno vzradoščena nad tako sijajno vspelo serenado, krasnim petjem in sploh nad ljubeznivostjo tukajšnjega prebivalstva. Tudi sta želela, naj bi se kolikor mogoče tudi preprostemu ljudstvu povedalo, kako sta strmela nad tako sijajnem vsprejemom. Škoda je le, da je dež nagajal skoro vse dni, da ni vsa slavnost vspela tem lepše, tem sijajnejše. Slava in čast pa gre pred vsem prirediteljem gg.: županu Jakobu Peternelu, nadučitelju Franu Rusu, načelniku gasilnega društva Ivanu Rusu, načelniku zdravškega odbora Josipu Verderberju, kakor tudi vsem onim, kateri so več ali manj pripomogli k večjemu sijaju te slavnosti. — V proslavo njune poroke je napravilo tudi tukajšnje bralno društvo koncert in deklamacijo na korist revnim solarjem naše šole. (Natančen popis glej v posebnem članku na 42. strani. Opomba uredništva.) Omenjeno bodi le, da je knez Windischgrätz poslal odboru 200 K, gosp. Muhr pa 20 K. Čistega dobička je bilo okrog 380 kron. Ne moremo si kaj, da ne bi pri tej priliki ožigosali grdo nestrpnost našega župnika Oblaka, ki je hotel celo ob tej priliki delati reklamo zase in za svoje pristase s tem, da je napovedal veselico Marijine družbe ob ravnosti uri, namreč v nedeljo ob štirih popoldne, da ga nista

celo svarila gospoda: gorjanski in zaspiski župnik. Celo tema dvema ni hotelo iti v glavo, da bi bilo umestno ob taki priliki delati nepotrebno konkurenco našemu vrlemu bralnemu društvu. In odnehal je tako, da je Marijina družba imela ob poltreh svoj shod, veselico pa šele ob šestih zvečer. Kako nestrpen je naš župnik, dokazuje že dejstvo, da je brzojavil «Slovincu», da sta se prišla visoka novoporočenca njemu poklonit (?!). No, stvar je bila povsem drugačna in župnik si gotovo ni sam domišljeval, da ga obišče. Vendar v popolni luči dokazuje ta slučaj, kako čudovito lažejo naši hinavski klerikalci, samo da bi mogli napeljati ljudstvo na svoj mlin. Pa saj jih poznamo že dolgo! Znabiti uvidijo tudi merodajni krogi, da bi bilo veliko boljše, ko bi bili zadnjič, ko je prosil za župnijo v Škofji Loki, poslušali modre nasvete treh kanonikov in ga premestili z Bleda, ker pri nas potrebujemo resnega moža, ki bi mogel ob takih prilikah tudi vsaj približno nastopati. — «Neues Wiener Journal» poroča, da se visoka novoporočenca ne počutita povsem dobro v naši Gorenjski in da je bilo knezu neljubo, da so mu priredili bakljado in serenado, ker sta hotela novoporočenca povsem mirno prebiti nekaj dni. Ta list se je predložil knezu in kneginji, ki se nista mogla dovolj načuditi tej — lažnivosti. Vsled tega sta menda sklenila, da ostaneta za nalašč še nekaj dni pri nas, namreč do 5. februarja.

Z Dunaja. Društvo «Zvezda» na Dunaju ima svoj zabavni večer jutri v nedeljo 2. februarja t. l. v dvorani «zum Regensburgerhof» I. Sonnenfelsgasse 2. Začetek ob šestih zvečer. Na dnevnem redu je predavanje predsednika sl. akad. društva «Slovenije» gosp. cand. med. Mavr. Rusa: «Koristi čitanja knjig». Potem sledi koncert pevskega društva «Zvezde» pod vodstvom svojega pevovodje g. V. Krušiča. Pri tem koncertu sodeluje tamburaški zbor sl. hrvatskega društva «Prosvjeta».

Koblar in volitev v obrtno zadrugo.

Koblar je prišel pred 16 meseci v Kranj z nado, da bo naše napredno mesto prav v kratkem poklerikalil. Saj so ga zato tudi k nam poslali. Priznati se mu mora, da se je po svoje trudil prav pošteno, da bi zadovoljil vse one, ki so mu preskrbeli tako lepo in bogato faro. Zabavljaj je raz leco, v svojem «Slovenskem Listu» je blatil nasprotnike in za časa volitev je beračil glasov od hiše do hiše. S svojim nerodnim in izzivajočim nastopom je pa dosegel le toliko, da Kranjci marajo zanj danes še veliko manj, kakor tisti dan, ko je prišel med nje duše past.

Tekom enega leta se je mogel prepričati, da Kranj ni Besnica ali Predoslje. Naletel je za časa državnozbornskih in občinskih volitev, igral je prežalostno vlogo kot deželnozbornski kandidat, zaman je skušal zgago delati pri volitvi v okrajni cestni odbor, nikjer ga niso hoteli voliti načelnikom krajnega šolskega sveta in niti v cenilni komisiji za osobno dohodarino ni mogel dobiti pohlavnega prostorčka.

Vsled teh različnih neuspehov je mož postal skromen, tako skromen, da se že tudi navideznega uspeha razveseli, kakor otroče nove igrače. Če je pri kaki občinski seji on sam s svojim okornim nastopom ali pa kdo njegovih redkih prijateljev s smešno-robotim obnašanjem zabaval ostale odbornike, takoj je z nekakim posebnim zadovoljstvom poročal o tem «uspehu» v «Slovenski List». Zdi se nam, da ima mož nekam slabo vest, ker ne more opravičiti nad, katere so nanj stavili njegovi ljubljanski prijatelji. Zato pograbi vsako, še tako neumestno priliko, da napeljuje vodo na svoj mlin in meče pesek v oči svojim mandatarjem.

Tako hoče sedaj tudi izkorističati v svoje namene volitev v obrtno zadrugo. V «Slovenca» od 27. januarja je poslal naslednjo notico:

«Zmaga neodvisnih obrtnikov v Kranju. Iz Kranja se poroča: Včeraj 26. t. m. se je vršil v mestni dvorani občni zbor obrtniške zadruge. Gosp. Ciril Pirc in njegovi pristaši niso mislili, da bodo tako pogoreli. Agitirali so na vso moč ne samo v mestu, temveč tudi po kmetih; toda razumni ljudje so jim prečrtali račun in doživeli so blamažo, katere ne pozabijo tako hitro. Izid včerajšnje volitve je pokazal, da je v Kranju še mnogo zavednih mož, ki se ne dajo komandirati Pircu in njegovim privržencem. Načelnikom zadruge je

bil izvoljen z 89 glasovi g. Ivan Zupan, usnar v Kranju, dočim je dobil nasprotni kandidat sedlar Wohlgenuth, za kojega se je g. Pirc prav posebno ogreval, le 12 glasov. Ostali kandidati, katere sta priporočala «Slovenec» in «Slovenski List», so dobili po 87 glasov, oni pa, katere je priporočal sobotni «Gorenjec» le 5 (reci pet) glasov. Pirc jo je žalostno pobrisal iz volilne sobe, ko je videl, da se je enkrat prav pošteno vrezal. Grozil se je baje nad g. dekanom, češ, da mu bode dal v «Gorenjcu» primeren odgovor, toda naj bo dopis v zakotnem lističu «Gorenjcu» še tako zasramovalen, včerajšnjega poraza «Narodovcev» ne more nikdo izbrisati. — Živeli neodvisni obrtniki!»

Po Koblarjevem so tedaj pri tej volitvi pogoreli Pirc in njegovi pristaši, «Narodovci» t. j. liberalci so bili poraženi in prodrli so — kakor piše ad captandam benevolentiam — po «Slovincu» in «Slovenskem Listu» priporočani kandidati t. j. — kakor se bere med vrstami — klerikalci, katerim načeljuje v Kranju Koblar! Komur niso znane razmere, bo vsekakor tako tolmačil Koblarjevo notico. V dokaz, da se hoče Koblar v tem slučaju ponasati s pavovim perjem, naj nekoliko pojasnimo razmere.

Nekako pred dvema letoma so začeli kranjski obrtniki odnosno mojstri snovati svojo «mojstrsko zadrugo». Takoj začetkoma so se že jela pojavljati nasprotstva in niti v najvažnejših točkah se niso mogli sporazumeti. Večina članov pripravljalnega odbora sploh ni obiskovala sej in vsekako bi bilo najpametnejše, če bi bili že takrat opustili misel na tako zadrugo. Nekaj članov napominanega odbora je sestavilo pravila, katerih pa deželna vlada ni odobrila. Po nasvetu trgovske in obrtne zbornice so se potem po uzornem štatutu pre naredila pravila, glasom katerih bi bili člani zadruge vsi oni, ki izvršujejo sploh kako obrt v Kranju in okolici. Vlada je pravila potrdila in okrajno glavarstvo je sklicalo občni zbor. Prvi ni bil sklepčen in drugi se je vršil minulo nedeljo.

Potrjena pravila obrtnikom nikakor niso ugajala. In to iz popolnem tehtnih vzrokov. Zadruga v smislu potrjenih pravil bi ne imela nikakega pomena. Zasnovana bi bila na preširoki podlagi tako glede okraja, kakor različnosti posameznih obrti. Rokodelce, trgovce, gostilničarje in kramarje iz celega okraja spravljati v eno zadrugo, je gotovo nesmiselno. Koristno delovanje bi bilo zaradi obsežnosti onemogočeno in poslovanje bi bilo neizmerno komplicirano in drago. Vrhutega so se prispevki določili nerazmerno visoko. Pomen bi imela k večjemu zadruga mojstrov-rokodelcev v mestu samem.

Iz vseh teh razlogov je nastal med obrtniki ne glede na politično prepričanje velik odpor zoper zadrugo. Tudi ostali člani pripravljalnega odbora so uvideli, da je taka zadruga nemogoča in zato so v zadnjem «Gorenjcu» objavili, da hočejo pre narediti pravila. A takozvani «pripravljalni odbor» se ni zato pobrigal, da bi bil preje vse pojasnil in je sploh skrajno lahkomišlno postopal. Postavil je kandidate, ne da bi jih bil preje vprašal, če sploh hočejo kandidirati. Pričela se je strastna gonja zoper zadrugo in nasprotniki so zatrjevali, da bodo njih kandidati za slučaj izvolitve vsekako ugonobili nepotrebno zadrugo. Agitacija je padla na rodovitna tla in zmagali so nasprotniki zadruge.

Koliko je agitiral pripravljalni odbor za svoje kandidate, ne vemo, toliko pa vemo, da so vse opazke «Slovenca», v kolikor se tičejo agitacije od strani liberalcev, prav grda laž. Narodno-napredna stranka v Kranju se kot taka načeloma ni umešavala v razprtije, nastale med obrtniki vsled združnega vprašanja. Morda je kdo, ki je slučajno član narodno-napredne stranke, nagovarjal tega ali onega z ozirom na pojasnilo v «Gorenjcu». Smešno pa je pisati, da so Pirc in njegovi pristaši agitirali na vso moč po mestu in na kmetih. Pirc se za vso zadevo ni brigal in ni napravil nikakega koraka. Če se je udeležil volitve, je to njegova stvar. Sicer mu pa ni prišlo niti na um, da bi se radi teh volitev grozil nad dekanom ali, da bi ga radi izida prijemal v «Gorenjcu». Tudi «zakotni» listič «Gorenjec», katerega se Koblar boji še bolj kakor svojega gospodarja Šusteršiča, se ni hotel vtikati v razpor obrtnikov in je le na željo «več obrtnikov» prinesel v zadnji številki dve notici brez vsake pripomnje, kakor bi bil tudi ponatisnil kako izjavo nasprotnikov, če bi se mu bila podala.

Najneumnejša je pa trditev, da so pri tej volitvi podlegli «Narodovci». Koblar sam prav dobro ve, da

bi volitev izpadla drugače, če bi bila narodna stranka posegla v boj, za kar pa ni imela kar nič povoda. Koblar sam piše, da so zmagali «neodvisni obrtniki», namiguje pa — kakor že povedano — da so prodrli klerikalci, a ne upa se jih tako imenovati, ker dobro ve, da bi volilci sami najodločnejše protestirali zoper tako nazivanje. Odločni pristasi narodno-napredne stranke, dá, celo nekateri kandidati «pripravljalnega odbora» so glasovali nasprotno iz mržnje proti zadrugi. In najozji Koblarjevi pristasi (ki pa tudi nočejo biti klerikalci) so še med volitvijo povdarjali, da se tu ne gre za politično zadevo, ampak edino zato, da se ugonobi taka nepotrebna zadruga.

Koblar je hotel zadevo zaviti drugače. Odločil se je, iz te moke speči kruha zase. Zato je poslal na volišče mlinarja Pavšlarja, ki pa kot tovarnar ni smel voliti. Sam je baje izida pričakoval v bližnji gostilni. In v «Slovenca» je poslal zgoraj navedeno notico samo za to, da bi se ta čudna «klerikalna» zmaga pripisala v Ljubljani k dobremu na njegov piškav konto.

Prodrli so tedaj kandidati, ki hočejo zadrugo ugonobiti. Če imajo edino ta namen, potem priznamo, da se ni moglo voliti pripravnejših mož. Če pa misli Koblar, da bo zadrugo izrabljaj v svoje politične namene, potem naj bo uverjen, da bo tudi narodno-napredna stranka smatrala zadrugo za politično in potem naj bo prepričan, da bodo prihodnje volitve izpadle tako, kakor njemu ne bo ljubo. Bridkih izkušenj ima menda že dosti!

Novičar.

Na Gorenjskem.

Osebnosti. V pokoj je stopil g. Matija Zarnik, miroljubni in občespōstovani župnik v Srednji vasi v Bohinju. Istotako je umirovljen župnik leški Janez Tavčar. — Premeščena sta gg. notarja: dr. K. Schmidinger iz Kamnika v Ljubljano in K. Orožen iz Trebnjega v Kamnik.

Poroče. Minulo sredo se je poročil gospod Edm. Kotzbek z gospico Viktorijo Dolenčevo iz Kranja. Na predvečer jima je zapel tukajšnji čitalniški pevski zbor podoknico. Ženin je izročil g. pevovodju 20 K, od katerih dobi 10 K dijaška kuhinja v Kranju, 10 K pa godba gasilnega društva v Kranju. — Na Brezjah se je minuli četrtek poročil ondotni gostilničar g. Ant. Gabrijelčič. — Dne 3. februarja se poroči g. Alojzij Žebre, c. kr. sodni pristav v Radovljici, z gospico Strojivo iz Zapuž. Če-stitamó!

Polž! polž! pokaž' roge! Črni polž, o katerem smo poročali v predzadnjem «Gorenjcu», da se rad valja po blatu, se je — splasil. V duhoviti notici «Bob iz Kranja» je prinesel zadnji «Slovenski List» popis polževega brzoteka križem sveta. Najpoprej se napije slabega petroleja, prebrska zopet enkrat Pavšlarjeve načrte, obleze policaje, pijance, mlade Kočevarice in Koblarja, dirja iz Kranja v Ljubljano in se pri tem teku peni, prav grdo peni, kakor ravno polži znajo. S svojo strupeno-smrdljivo slino brizga kar tako na okoli. Enemu očita «Magen-erweiterung», a ne pomisli, da je v njegovem taboru mnogo nevarnejša bolezen «Geldbeutelchwindsucht». Drugemu zopet preti kar z revolverjem in ne pusti v miru niti sorodstva. Pfui Teufel! Zraven pa pravi, da se še ni popolnem očedil. Le vun s slino! Polž, polž, pokaž' roge! Če ne bodeš mogel več naprej, pomagal ti bo z veseljem — kakor navadno — ljubljanski Štefek. Tedaj le korajžo! Prizadeti se kar tresejo. In kdo se ne bi tresel, kadar uši kašljajo in polži lajajo?!

Občni zbor «Slovenskega bralnega društva v Kranju» se je vršil minulo nedeljo popoldne ob precejšnji udeležbi. Ker je društveni predsednik obolel, je vodil občni zbor njegov namestnik g. Al. Pečnik. Tajnik omenja za društvo važne dogodke minulega leta, blagajnik poda blagajnično stanje. Volitev novega odbora je takole izpadla: Dosedanji predsednik gosp. Ivan Jagodic in podpredsednik g. Al. Pečnik se izvolita vnovič; dalje so bili voljeni gg.: tajnikom Rudolf Strnad, blagajnikom Edm. Rooss, knjižničarjem Franc Šimnic, odbornikom pa gg.: Jurij Depoli, Gašper Eržen, Ivan Valenčič in H. R. Po občnem zboru se je vršilo zrebanje za časopise.

Plesni venček «Gorenjskega Sokola» in «Slovenskega bralnega društva». Telovadec bi zgrešil svoj poklic, ko bi ne plesal. Plesalca si mislimo le brhkega; kdo pa je bolj brhek kakor pravi telovadec, pravi Sokol, ki res zasluži svoje ime! Ako pa se še prožnovitke zastopnice lepega spola, ki jim je nagnenje do plesa prirojeno, dotaknejo s svojim električnim vplivom plesalca Sokola, potem švigajo iskre. To smo v zgledih opazovali pri zadnjem plesu v soboto, dne 25. m. m. Električna luč je svetila posestnikom do vrat v plesne prostore, prikrita električna sila delovala v njih: okoli trideset parov je svedočilo, da še živi pri nas mladinska moč kljub hladni, dolgočasni megli, ki se že vlega tudi «modernim» Kranjcem na duh in deluje mrtvilno na njih telo. k.

Služba mestnega redarja v Kranju je izpraznjena. Prošnje poslati županstvu.

Plesni venček gasilnega društva v Kranju se vrši danes v soboto na korist godbi. Dvorana bo električno razsvetljena.

Čitalniška maškarada dne 8. februarja. Po primoru treh let priredi zopet čitalnica maškarado, da ustreže želji članov. Zabava bode gotovo zanimiva, kar se da sklepati po pripravah. Nekaj skupin se pripravlja, da bodo skrbele za zabavo in razveseljevanje. Kakor čujemo, se naše dražestne dame posebno vnemajo za to veselico in da gospodje ne bodo zaostali, je samoobsebi umevno. Vsakomur pa, kdor hoče preživeti nekaj veselih uric, naj bode v soboto 8. februarja deviza: v čitalnico na maškarado!

Glas iz občinstva. C. kr. merosodni uradi izdajajo poleg nemških tiskovin tudi slovenske, katere so došle pred par meseci, a se smejo izdajati le na zahtevo strank. Zatorej se občinstvo opozarja, naj zahteva le slovenske tiskovine.

Zgoreli so minulo nedeljo popoldne na Podrečah pri Mavčičah trije podi. Zažgali so otroci, ki so bili brez varuha doma.

Tatvina. Iz Dupljan nam piše kajzar Jožef Rant, ki je bil obdolžen tatvine v ondotnem župnišču, da ga je okrajno sodišče v Trziču spoznalo za nekrivega in da je bil obdolžen po kriven.

Bralno in pevsko društvo «Triglav» v Radovljici priredi na pustno nedeljo maškarado «pri Basteljnu».

V Lescah so danes zjutraj dobili mrtvo gospo lesnega trgovca Grassija.

Z Bleda se nam iz druge roke dodatno poroča: Zadnje nedeljo se je vsakdo vračal zadovoljen iz Blejskega doma od koncerta, katerega je priredil nadučitelj Rus s šolskimi otroci v proslavo poroke nadvojvodinje Elizabete s knezom Windischgrätzom. Mnogobrojno zbrano občinstvo se ni moglo načuditi, kako je mogoče 10letne otroke v deklamaciji in petju tako izvrstno izvežbati. Pri petju se je otrokom poznalo, da čutijo in razumejo, kar pojo. Nastopili so brez strahu, peli pravilno in neprisluseno, zato tudi lep uspeh in priznanje občinstva ni izostal. Vsa čast in hvala nadučitelju, ki je otroke tako nepričakovano dobro izvežbal in nam podal tako izvrsten užitek. Mladi knez Windischgrätz je daroval med drugim tudi gasilnemu društvu 500 K, občinskim revežem pa 1000 kron.

Tomboło priredi prostovoljno gasilno društvo na na Bledu jutri v nedeljo, dne 2. svečana 1902 pri gosp. Jos. Ažmanu (pri Šloserju) v Zagoricah. Začetek ob sedmih zvečer. Dobitke hvaležno sprejemata gg.: gostilničar Josip Ažman in Ivan Rus, načelnik gasilnega društva. K mnogobrojni udeležbi vabi najuljudneje odbor.

Umril je bivši župan in častni meščan škofjeloški gospod Valentin Sušnik. — V Zgornji Šiški je umrla gospa Antonija Rojina, mati občespōstovane rodbine. Naj v miru počivata!

Nesreča. Jožef Pibernik iz Mengiša je šel 25. m. m. zvečer s svojo družino na kolodvor na Jesenicah. Gredoč po brvi čez potok je padel v vodo in se tako nesrečno udaril ob kamen, da je umrl.

Bralno društvo v Radomlju napravi predpustno veselico v nedeljo dne 2. svečana v gostilni g. Ivana Nastrana z burko «Kateri ho?», zabavno loterijo in plesom.

Na Koroškem.

Družba sv. Mohorja nam naznanja, da poda letos svojim članom naslednji književni dar: 1. «Zgodbe sv. pisma.» 2. «Slava Gospodu», molitvenik. 3. «Poljedelstvo» II. del. 4. «Zimski večeri», spisal prof. Jos. Stritar. 5. «Veliki trgovec», spisal učitelj Engelbert Gangl. 6. Kalendar za leto 1903. — Nabiralne pole z denarjem naj se odboru pošljejo do 5. marca.

Križem sveta.

Poštne zadeve v Paznu. Pišejo nam: Tukajšnji vinski trgovci, ki hodijo po vino v Istro, morajo z vinotržci dopisovati slovenski. Tako, slovenski naslovljeno pismo pa se izgubi na pošti v Paznu. To se je zgodilo nekemu tukajšnjemu trgovcu v enem mesecu dvakrat. Ker je to zelo čudno, bi bilo dobro razmere na pošti v Paznu nekoliko pregledati, in sicer, če niso tam nastavljeni uradniki, ki slovenskih oziroma hrvatskih naslovov ne znajo brati.

Listnica uredništva.

Dopis iz Cerkljan pride prihodnjič na vrsto. — V današnjem članku na strani 44., 1. kolona, 12. vrsta od spodaj naj se glasi namesto besede «mandatarjem» pravilno «mandantom».

26—1

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem pričel v Kranju, koriško predmestje št. 7.

mizarsko obrt

za stavbe in hišno orodje

ter se priporočam v izdelovanje po najnižjih cenah. V zalogi imam že svoje izdelke, namreč dve celi elegantno izdelani garnituri za spalne sobe iz trdega orehovega lesa, prvo po imenu «Cesion», drugo v modernem staronemškem slogu, obe v bledi naravni barvi. Prodajam obe po zelo nizki ceni in vabim sl. občinstvo, si ogledati, da je dobro in elegantno izdelano. Najljubneje se priporočam

z odličnim spoštovanjem

Ivan Gross, po domače «v Grabnu».

Gospodarske stvari.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu januarju 1902 je vložilo 495 strank K 101.712·04, dvignilo pa 375 strank K 76.740·27, 6 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil K 7600.—. Stanje vlog iznaša K 2.710.026·95. — Stanje hipotečnih posojil K 1.743.688·55 in denarni promet K 244.946·90.

Mlada poročenca

želita do jeseni t. l. prevzeti manjšo dobro trgovino kolonijalnega ali mešanega blaga na ugodnem prostoru v kakem mestu ali na deželi.

Natančne ponudbe s pogoji naj se pošiljajo v Ljubljano, poste restante pod «trgovino 1500». 27—1

Blag. gosp.
Gabrijel Piccoli,
lekar,

dvorni založnik Nj. svet. papeža Leona XIII.
v Ljubljani.

Potrjujem prejem staklenic Vaše **tinkture za želodec**, katero morem najtopleje vsakomur priporočati, kajti rabim jo že od leta 1878. in zmiraj mi je kot izborna učinkujoče zdravilo služila pri želodčnih in črevesnih boleznih.

Krmin, 13. maja 1897.

Miroslav Leitner,
c. kr. davčni blagajnik.

Z uporabo Vaše izborne **tinkture za želodec** sem rešen skoro dve leti trajajoče želodčne bolezni ter sem popolnoma ozdravel, kar z lahko vestjo potrjujem in to tinkturo za želodec le priporočam vsem, ki trpe na želodčni bolezni.

Strasoldo (Primorsko), 6. marca 1898.

III. 166-20

Karel grof Strasoldo.**Najboljša** kavina zmes

je in ostane

Tschinkel^{na} kaveni zdrob

v

28—1

Ljubljani.

Loterijska srečka dne 25. januarja m. l.

Trst: 55 58 8 79 70

Več sto centov sena in detelje

ima na prodaj

grad Golnik

pri Tržiču.

17-2

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi uljudno naznanjam, da imam v hiši gospe Marije Prevčeve (na Podrtini) v Kranju

zalogo Puntigamskega piva.

Dobiva se tudi carsko pivo (hekto 26 60 K), mareno pivo (hekto 28 60 K). V steklenicah 16 h, zaboj z 25 steklenicami stane 4 krone.

Vsaki dan sveže pivo.

Priporočam se slavnostaistemu, zatrjujoč vedno točno in solidno postrežbo z odličnim spoštovanjem

Karol Petrič.

18-2

Na račun se odda na Gorenjskem na deželi stara gostilna

tik velike ceste, na dobrem prostoru, pripravna za delavnega in spretnega rokodelca, kakor krojača ali šiviljo.

Kje? pove iz prijaznosti upravništvo «Gorenjca».

10-3

Doktorja pl. Trnkoczyja

preizkušena zdravilna in redilna sredstva, preizkušena 167-10 že mnogo let, priporočila in razpošila

lekarna Trnkóczy v Ljubljani.

Najceneje se dobivajo v podpisani lekarni, če se naroča po pošti, odkoder se ta zdravila vsak dan na vse strani sveta z obratno pošto s poštnim povzetjem takoj pošiljajo, tudi celo samo jeden komad z natančnim navodilom o uporabi.

Za številne gospodinje, dojenčke, otroke, nervozne, okrevajoče, slabotne, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namošte brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja doktorja pl. Trnkóczyja **Kakao sladni čaj** priporoča kot tečno, krepljivo, zdravo in najcenejše hranilno sredstvo. Zavojček (četrt kile vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Želodčne kapljice. Izborno sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče, krepljivo, boleest utešujoče, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice odvajalne, želodec čistilne. Čistijo želodec, odvajajo blato, odpravljajo napenjanje in zabasane želodca brez vseh bolečin, kakor se to šestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Skatlja 42 h, šest skatlje 2 K 10 h. — Pocukrene kroglice. Skatlj 80 h, tri skatlje 2 K.

Prsni, plučni in kašljev sok ali zeliščni sirup, prirejen za lahko raztvorljivim apnenim železom, utešuje kašelj, raztvorja sliz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali udov cvet (protinski cvet, Gichtgeist) priporočljiv je kot boli utešujoče, lajšajoče drgnjenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživljuje drgnjenje po dolgi hoji in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Varstvena znamka.

živinorejcev i. t. d. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja pl. Trnkoczyja redilne pripravke za živino.

Doktorja pl. Trnkóczyja

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Ze blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljevan, kadar krave nočejo zreti, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom glede uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Praščiji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dijetelčno sredstvo za prašice. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolače. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Pozor! Želi kdo samo en kos od teh sredstev, tedaj se tudi omenjeni en kos pošlje takoj s poštnim povzetjem.

Varstvena znamka.

Tedenski sejem v Kranju dne 27. t. m.

Prignalo se je 170 glav goveje živine, 2 telet, 40 prašičev, — ovac, — koze, — buš. — 50 kg: pšenice K 9.—, prosa K 6:50, ovsa K 7:50, rži K 8.—, ajde K 7.—, ječmena K 7:50, krompirja K 1:50, fižola (ribniški) K 8.—, mandaloni 6.—, koks 8.—, navaden rdeč 7.—, zelen 7.—.

Naprodaj je pri **ANTONU MUROVCU** v Radovljici

glasovir, še v dobrem stanu, 6 $\frac{1}{2}$ oktav, slonova klaviatura, in **dve harmoniki** (nemška klaviatura in kranjska), obe z 12 basi, tudi jako dobre in po nizki ceni. Glasovir 100 gld., harmonika (kranjska klaviatura) 50 gld., druga 38 gld. 11-3

Stanje hranilnih vlog: 1,100.000 K.

Rezervni zaklad: nad 31.000 K.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvo sprejema hranilne vloge vsaki dan in jih obrestuje po 4 $\frac{1}{2}$ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica za vložnike plačuje iz svojega. 20-2

Stanovanja

se oddajo zunaj mesta Kranja s sobo, kuhinjo ali z dvema sobama in kuhinjo, oziroma tudi meblirane sobe mesečno. — Tudi se prodaja **lepa oprava** iz trdega lesa, politirana, za eno sobo, skoro nova. Kje? se izve v upravništvu «Gorenjca». 19-2

DIJAKI

se sprejmo na hrano in stanovanje po zelo nizki ceni v Kranju na glavnem trgu št. 118 v I. nadstropju. 24-1

Istotako se sprejemata tudi **2 gospoda** ali **2 gospodični** na hrano in stanovanje.

Tri kamoseške učence

sprejme takoj pod jako ugodnimi pogoji

Vinko Čamernik,

23-1

kamnoseški mojster v CELJU (Štajarsko).

JOS. POGAČNIK

krojaški mojster v Radovljici št. 41

priporoča slavnemu občinstvu

svojo delavnico za izdelovanje

Raznovrstnih
oblek

za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistiških in kolesarskih oblek, havelokov, zimskih sukenj itd. za zimsko sezono.

Različno blago, in sicer najmoderneje je vedno 14-2 v zalogi.

Naprodaj je več novih in rabljenih

HARMONIK

nemškega in dunajskega sistema. Kje se zve v
upravnistvu „Gorenjca“.

1-5

Zaloga vsake vrste
pokritih in nepokritih
voz, landaverjev i. t. d.

Vsled dogovora se jemljejo tudi stari vozovi v
protiračun.

Prevzema posamezna dela

kolarsko, kovaško in sedlarsko

proti jamčenju po nizki ceni.

Sprejme se več

pomočnikov in učencev.

PETER KERŠIČ

Šiška pri Ljubljani.

188-15

Glinaste peči,
štedilnike, banje

za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, kipežne in cene
priporoča prva in največja

tovarna

pečij in glinastih izdelkov

August Dreise

73-39

v Ljubljani.

Večkrat premiano!

Hočete kupiti prav
dobro slamo-
reznico ali gepelj?

108-31

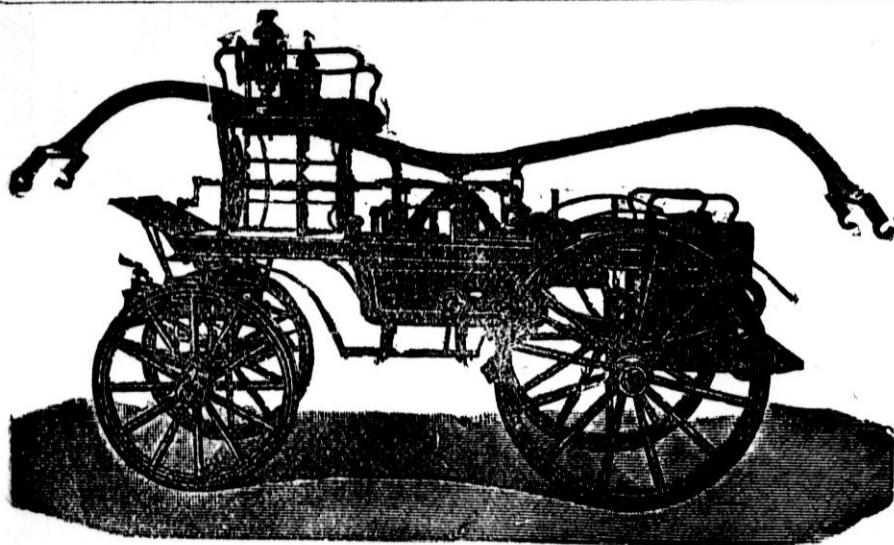
Obrnite se na skladišče

Fran Zeman

v Ljubljani, Poljanska cesta št. 24 („pri Korenu“)
kjer vselej dobite tudi najboljše mlatilnice, čistilnice
za žito, mline za žito in sadje, reporeznice, brane
za travnike in stroje drugih vrst, posamezne dele in
klinje. Trambe za vodo in gnojnico, cevi za vodvode,
se tukaj dobijo najceneje.

Glavna slovenska
hranilnica in posojilnica
registrirana zadruga z neomejeno zavezo
pisarna na Kongresnem trgu št. 14 tik nunske cerkve
v Ljubljani
sprejema in izplačuje hranilne vloge in
obrestuje po 4 1/2%
od dne vložitve do dne vzdige brez odbitka in brez odpovedi.
Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da
bi se obrestovanje pretrgalo.

139-23

C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic,
kmetijskih strojev, I. moravska mehanična
tkalnica cevi in pasov

R. A. SMEKAL

v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop ulica 9
priporoča 13-2

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebni-
kom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti
zmrzlini in s priredbo, da tiste na obe strani
vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice,
s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati
delo — naučba v teku treh dni — ter ne po-
trebujejo izprašanega strojevodjo; dalje vse drugo
gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lestve
i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospora-
brizgalnice. — Roba solidna elegantna in ceno.
Plačila po dogovoru.

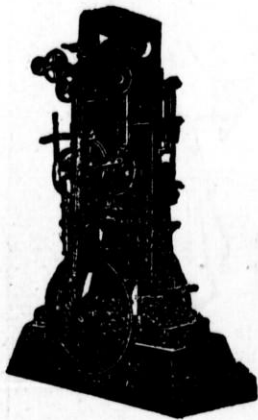
Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

FRAN DETTER LJUBLJANA
na Starem trgu šte. 1

Prva in najstarejša 156—22

zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, ki se dobivajo vzlic njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

G. Tönnies

Ljubljana 66—41

tovarna za stroje, železo
in kovinolitnica

priporoča kot posebnost vse vrste

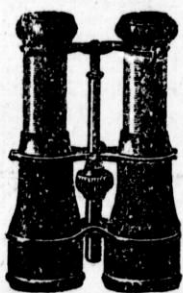
žage in vse stroje

za obdelovanje lesa, ame-
rikanske turbine, bencin-
motore in parostroje.

Optični zavod

Jos. Ph. Goldstein

Ljubljana, pod trančo št. 1

priporoča
svoje veliko

zalogo vsakovrstnih očal, lovskih
in potnih dalnogledov, kakor tudi
vseh optičnih predmetov.

Zaloga fotografičnih aparatov.

Vse v to stroko spadajoča popravila
točno in ceno. 67—43

Predtiskarija **FRANJA** Predtiskarija **MERŠOL**

LJUBLJANA, Mestni trg št. 18

priporoča svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih žen-
skih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezenih,
krojaških potrebščin ter raznega drobnega blaga — po
zelo zmernih cenah. 158-20

Monogrami in risarije se v poljubnih bojah in slogih
vvezujejo na vsakršno blago. — Zunanja naročila se iz-
vršujejo točno in ceno.

Pozor!

Kdor hoče imeti dobro blago **strugarskega izdelka,**
97—36 **kakor**

kegle in krogle, krogle za balin

in sploh vsa v to stroko spadajoča dela po nizki ceni, naj
se obrne na

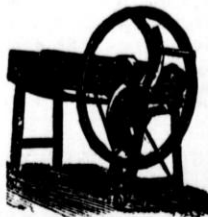
Ivana Vidmar-ja

strugarja v Ljubljani, dunajska cesta 11.

Najceneji in najboljši poljedelski stroji
dobé se pri

Karol Kavšeka nasl.

SCHNEIDER & VEROVŠEK

Ljubljana, Dunajska cesta 16.
Vedno velika zaloga gepeljnov, slame-
reznic, mlatilnic, čistilnic, jekle-
nih plugov in sploh vse potrebšchine za
poljedelstvo. 60—41

Tudi vsakovrstna železnina kakor železo,
traverze, železniške šine, kuhinjska oprava,
razno orodje za rokodelce i. t. d.

Tvrška R. MIKLAUC

LJUBLJANA, Špitalske ulice šte. 5

naznani da je že popolnoma založena z

jesenskim in zimskim blagom.

Posebno omeni o svoji jako veliki sukneni zalogi
za moške, kakor kamgarn, štof, ševiot, gorenjsko
sukno i. t. d., katero blago prodaja po krojaških
cenah, toraj cenejši kakor povsod drugod.

Omenim nadalje tudi, da je v zalogi najnovejše
blago za ženske obleke v vseh barvah in cenah od 30
kr. naprej. Tudi imam prav lepe parhete, kambrike,
kotenine, cvilih za postelje, koce, odeje i. t. d.

V vseh vrstah rut vedno zadnje novosti. Toraj
povabim sl. občinstvo na nakup, da se prepriča o posebno
ugodnih cenah, o dobrem blagu in prijazni potrebi.

172—41

Spšтовanjem **R. Miklauc.**

Zaradi popolne

opustitve trgovine

se je pričela dne 11. novembra 1901.

Velika prodaja blaga

v Kranju „Pri novi tovarni“

nasproti Puppotove špecerijske trgovine.

Cene so tako izvanredno nizke za dobro in
frišno blago, da bo še sedaj bogata zaloga raznega
volnatega ženskega blaga, pisanega barhanta,
moškega loškega in brnskega sukna, štrikanih
srajc, tepihov i. t. d. v kratkem izbrana, naj
torej

nikdo te prilike ne zamudi

komur je ležeče

189-12

3-10 m moškega sukna izvrstno blago za celo obleko gid. 4-50
7 krat 78 cm to je za celo žensko lodnato obleko . . . 1-40
pisane lepe barhante 78 cm za 12—16 kr.
> > flanele 78 > > 20—22 >
> > barhanste rute kos > 19 >
> > žepne rute 3 >
cajga za cele moške hlače za komaj 52 >

kupiti, posebno, ko ima vsak pravico
blago, s katerim ni zadovoljen

nazaj prnesti.

„Zorana“ naj vzdigne pismo.

22

Hiša popravljena (zraven spada polje z 12 merniki posevte, gozd, zasajen vrt) se prostovoljno proda. Več se izve na Hujah pri Kranju št. 1 15—2

Veliko posestvo

na Poljšici pri blejskem jezeru, obsegajoče njivo, travnike, gozde (31 oralov) kakor tudi gospodarsko poslopje z vsem skupaj se iz proste roke proda.

Več se izve pri lastniku **BLAŽU AMBROŽIČU** na Poljšici št. 8 pri blejskem jezeru. 16—2

Lekarna „pri zlatem orlu“

Ljubljana, Jurčičev trg 2

M. ph. Mardetschläger, lekar in kemik, J. SVOBODE nasl. 80—42 čevljarski most.

Kupite ali naročite po pošti iz te lekarnе sledeča pripoznana domača sredstva:

Dunajske želodečne srčne kapljice, krč tolažljive, 1 steklenica 20 h, 6 stekl. 1 K.

Želodečne kapljice. 1 stekl. 20 h, 3 stekl. 1 K.

Odvajalne kroglice, v plehastih škatuljah à 40 h, 3 škatlje 1 K. Tinktura zoper kurja očesa in flašter zoper kurja očesa in trdo kožo à 40 h, 60 h, 80 h.

Fluid za vnanje drgnenje, zoper trganje, pomirljivo sredstvo 1 steklenica 1 K.

Trpotčev sok, kašelj pomirljiv, 1 stekl. 1 K.

Prašek zoper kašelj, sliz razkrajajoč, 1 škat. 40 h in 1 K.

Železo-kroglice v sladkorju ali oblatih delajo in pomnožujejo kri, 1 K in 2 K.

Kina-železo-Malaga za slabotne in bolne osebe, 1 stekl. 2 K.

Kapljice za zobe, pomirljivo sredstvo, steklenica 20 h in 40 h. Najboljše in pravo ribje olje, steklenica 70 h in 1 K, pri odkupu 6 steklenic zaračuni se samo 5 steklenic.

Nadalje se priporoča redilna štupa za živino, za rogato, za prašiče in konje v škatuljah 60 h in odprto pol kile 1 K.

Med. dr. Demeter vit. Bleiweis - Trsteniški

strokovni zdravnik za notranje bolezni in za bolezni v vratu in nosu.

ordinira

v Ljubljani, Resljeva cesta 7

od 3.—5 ure popoldne.

Ob nedeljah in praznikih od 11.—12. ure dopoldne.

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni, za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Kathreinerjeva
= Kneippova
sladna kava. =

Nobena gospodinja
naj ne odlašaja dalje
uvesti to zdravo in
ukusno kavinopijačo.

Občina LESCE

ima

dva nova semnja

in sicer

prvi dne 24. februarja na sv. Matevža dan, drugi dne 29. septembra na sv. Mihaela dan za vsakovrstno živino in za vsakovrstno blago.

25—1

IVAN ŽARK

župan.

A. Tschinkelna zet

Ljubljana.

Prva in edina domača tovarna

cikorije,
figove kave,
kanditov,
kandiranega sadja
in konseru

priporoča priznано dobre in cene svoje izdelke. 68—44

